

KANTEEEL

kinderopvang

 kindcentrum
de Troubadour

**PEDAGOGISCH WERKPLAN BSO
KINDCENTRUM DE TROUBADOUR**

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Praktische informatie
2. Visie op kind en ontwikkeling bij de Kanteel
3. De basisprincipes van de BSO
4. De BSO in praktijk
5. Pedagogisch vakmanschap
6. Volgen en observeren
7. Samenwerken met anderen
8. Ouders

Bijlagen

Voorwoord

U vindt in dit pedagogisch werkplan de uitgangspunten van de dagelijkse omgang met de kinderen binnen de Buitenschoolse Opvang (BSO). We zijn een onderdeel van Kindcentrum De Troubadour waar kinderen van 0 tot 13 jaar terecht kunnen voor kinderopvang en onderwijs. Het kindcentrum bestaat uit het Kinderdagverblijf (0-4 jaar), het Peuterarrangement (2,5 tot 4 jaar), de Buitenschoolse Opvang (4-13 jaar) de Tussenschoolse Opvang (TSO) en het Basisonderwijs voor kinderen van 4 tot 13 jaar.

De vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang, vormen het uitgangspunt van dit plan. Naast dit wettelijk kader zijn ook de pedagogische bouwstenen van Kanteel (zie www.kanteel.nl) bepalend voor dit werkplan.

Alle BSO-locaties van Kanteel onderscheiden zich door 5 unieke eigenschappen, te weten:

- Kinderparticipatie
- Taak- en rolverdeling
- Breed activiteiten aanbod
- Leeftijdifferentiatie
- Inrichting van de ruimte

Samen met de ouders en medewerkers van onze locatie hebben wij, door het schrijven van dit pedagogisch werkplan, invulling en kleuring gegeven aan deze bouwstenen. In dit plan kunt u lezen wat uw kinderen ervaren en zien van onze pedagogische uitgangspunten en keuzes.

Dit plan wordt jaarlijks door alle betrokken partijen geëvalueerd.

Tot slot verwijzen wij u naar het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid met de actuele evaluatie van het plan van aanpak. Dit is bij mij op te vragen per mail of via de pedagogisch medewerkers. Met behulp van dit plan wordt inzichtelijk gemaakt wat onze visie is op veiligheid en gezondheid met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden.

Voor de richtlijnen rondom de corona-pandemie hebben wij een apart beleid dat is opgenomen in ons herstart-document. Meer informatie kunt ook vinden op onze site; kanteel.nl/corona

Mocht u nog vragen, tips of opmerkingen hebben, dan horen wij dit graag,
Wij hopen dat uw kind en u een fijne tijd bij ons hebben.

Namens het team van de BSO,
Met vriendelijke groet,

Thera Huijers
Manager Onderwijs en Ontwikkeling

1. Praktische informatie

Adresgegevens Kanteel

Kanteel Kinderopvang

Postbus 334

5240 AH Rosmalen

tel. 073-8507850

E-mail: Info@kanteel.nl

Website: www.kanteel.nl

Afdeling relatiebeheer:

E-mail: relatiebeheer@kanteel.nl

Telefoon: 073-851999

Adresgegevens locatie

Kindcentrum de Troubadour

Mozartlaan 17

5242 HR Rosmalen

Telefoon: (073) 8225339

Website: www.kcdetroubadour.nl

BSO groep

Telefoon: 073-8225341

Mobiel : 06-38077799

Manager onderwijs en Ontwikkeling

Thera Huijers

E-mail: thuijers@kcdetroubadour.nl

Telefoon: 06-42218214

Werkdagen: Maandag t/m donderdag

Bouwleider Kinderopvang (assistent manager)

Helma van Boekel

E-mail: hvboekel@kanteel.nl

Telefoon: 073-8225344 of 06-33321863

Werkdagen: Maandag, dinsdag, donderdag vrijdag

Noodnummer: 010-2403729

Onder geval van nood verstaan wij: een situatie waarin (de gezondheid van) het kind in gevaar is. Als het gaat om zaken zoals bijvoorbeeld het vergeten van een knuffel is het nummer niet van toepassing.

Openingstijden

	Voorschoolse opvang (VSO) Tijdens schoolweken	BSO Tijdens schoolweken	BSO Tijdens Vakanties en Sluitingsdagen school
Maandag:	7.30 – 8.30 uur	14.45 – 18.30 uur	7.30 – 18.30 uur
Dinsdag:	7.30 – 8.30 uur	14.45 – 18.30 uur	7.30 – 18.30 uur
woensdag	Geen openstelling; geregeld wordt nagegaan of er vraag is naar de woensdag, bij voldoende vraag zal ook de woensdag opengesteld worden.		
Donderdag:	7.30 – 8.30 uur	14.45 – 18.30 uur	7.30 – 18.30 uur
Vrijdag	7.30 – 8.30 uur	14.45 - 18.30 uur	7.30 – 18.30 uur

De basisgroep

Uw kind wordt geplaatst in een basisgroep, dit is de groep waar uw kind na schooltijd opgevangen wordt en waar de eet- en drinkmomenten plaatsvinden. De wetgeving schrijft voor dat een groep met kinderen tot 7 jaar uit maximaal 20 kinderen bestaat. Hierbij geldt één pedagogisch medewerker per 10 kinderen. Voor kinderen vanaf 8 jaar tot 13 jaar is dit een groep van maximaal 30 kinderen.

Kindcentrum De Troubadour heeft vijf BSO groepen.

De **ROVERS** zijn de groepen met 4 tot en met 6 jarigen.

De Rovers maken gebruik van twee lokalen en de ruimte voor de podiumtrap.

Rovers 1 start in de ruimte van het Peuterarrangement. **Rovers 2** start in de flexruimte (met de boomhut) bij de kleuterklassen. Beide groepen bestaan uit maximaal 20 kinderen.

De **KORNUITEN** zijn de groepen met kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 9 jaar.

De Kornuiten hebben de beschikking over de ruimte achter de podiumtrap, de groepsruimte met het keukentje en de speelzaal.

De **Kornuiten 1** starten in het BSO groepslokaal (huiskamer), terwijl de **Kornuiten 2** starten in de ruimte achter de podiumtrap. Beide groepen bestaan uit maximaal 24 kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 9 jaar.

Bij de **REBELLEN** zitten kinderen van 9 tot en met 13 jaar. Hun groepsruimte bevindt zich onderin de schoolwoning. Deze groep bestaat uit maximaal 16 kinderen.

Meer informatie over de groepen vindt u in hoofdstuk 3 onder leeftijdsdifferentiatie (pagina 16).

Op **vrijdagnmiddag** worden de kinderen (in verband met het aantal) structureel samengevoegd in één groep waarbij ze opstarten in de ruimte van de Rovers 2. Deze groep bestaat uit maximaal 20 kinderen. Na het eet- en drinkmoment kan er (in overleg met de pedagogisch medewerker) gebruik gemaakt worden van een andere BSO-ruimte.

Door het samenvoegen van meerdere groepen, kunnen kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 13 worden opgevangen. Omdat de groep nu nog voornamelijk uit jonge kinderen bestaat, betekent dit dat er op elke 10 kinderen een pedagogisch medewerker ingezet wordt.

Ook in de **schoolvakanties** worden de groepen structureel samengevoegd. Er zijn dan in totaal maximaal twee groepen van ieder 22 kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 13 jaar. De kinderen starten in de ruimten van de Kornuiten. Na het eet- en drinkmoment kan er (in overleg met de pedagogisch medewerker) gebruik gemaakt worden van een andere BSO-ruimte.

Afnemen van extra (incidentele) dagen

Een keer een dagje extra werken en extra opvang nodig? Dat kan!

Het is mogelijk om extra dagdelen (tegen betaling) af te nemen. Daarnaast ontvangt u per jaar enkele dagen extra die u mag inzetten, zonder hiervoor extra te betalen. De spelregels voor het inzetten van deze laatste extra (bufferdagen) zijn te lezen op de [Website van Kanteel](#).

Als er op de eigen groep van uw kind mogelijkheden zijn voor het afnemen van extra dagdelen, wordt uw kind in principe in de eigen groep geplaatst. We houden hierbij rekening met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Met schriftelijke toestemming van de ouders en voor een vooraf bepaalde periode kan een kind in een tweede basisgroep opgevangen worden. Ruilen van opvangdagen is niet mogelijk.

Achterwachtregeling

Binnen het Kindcentrum De Troubadour werken we met een groot team professionals. Dagelijks zijn er van half acht 's morgens tot half zeven 's avonds meerdere mensen in het pand aanwezig.

Op momenten waarop minder volwassenen aanwezig zijn, zijn er altijd minimaal twee pedagogische medewerkers ingeroosterd. Op deze manier is het niet nodig om afspraken te maken over de achterwachtfunctie.

Bij het openen en sluiten zijn altijd twee medewerkers aanwezig.

De telefoonnummers van de manager Onderwijs en Ontwikkeling en de bouwleider kinderopvang zijn bereikbaar in geval van nood.

Wanneer echt nodig, is een algemeen noodnummer altijd bereikbaar.

In de vakantieperiodes, wanneer de basisschool is gesloten, zijn altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers in het gebouw aanwezig.

Beroepskracht-Kind ratio (BKR)

In de wet Kinderopvang is vastgelegd wat het aantal toegestane kinderen is ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Hier houden wij ons aan bij De Troubadour, afhankelijk van de grote van de groepen kan de inzet van pedagogische medewerker per dag wisselend zijn.

In de wet is ook vastgelegd dat we hier tijdens schoolweken voor en na schooltijd een half uur vanaf mogen wijken.

Op Kindcentrum De Troubadour kan worden afgeweken van de BKR van 17.30 tot 18.00 uur. Een pedagogisch medewerker gaat pas weg indien de kind-leidsterratio dit toelaat.

In de schoolvakanties en tijdens sluitingsdagen van school gelden andere wettelijke regels omdat we dan 10 uur en meer per dag open zijn. Tijdens deze dagen mogen we 3 uur per dag afwijken van de BKR.

Op Kindcentrum De Troubadour kan op de volgende tijden mogelijk afgeweken worden van de BKR: tussen 8.15 uur en 9.00 uur, tussen 13.00 uur en 14.30 uur en tussen 17.00 uur en 17.45 uur.

Deze tijden hebben te maken met de breng- en haaltijden (waarop vaak minder kinderen aanwezig zijn) en de pauzetijden van de medewerkers.

Deze uren voor afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

Ouders worden tijdens de rondleiding en de intake actief geïnformeerd over de (eventuele) afwijking van de BKR. Bij wijzigingen wordt dit actief medegedeeld aan de ouders middels een nieuwsbrief.

Opendeurenbeleid

Bij de BSO bewegen de kinderen zich vrij door het gebouw. Zij kunnen spelen waar ze willen, wel altijd in overleg met de pedagogisch medewerker, en kunnen vrij deelnemen aan activiteiten. Deze activiteiten bevinden zich op grotere locaties verspreid door het gebouw. Het kind verlaat op zo'n moment zijn basisgroep. Hierdoor kan hij doen wat hem op dat moment motiveert en stimuleren we de zelfstandigheid van de kinderen. Het kind kan wel altijd terugkeren naar zijn basisgroep.

Door ons rollensysteem weten de kinderen welke pedagogisch medewerker er voor hen klaar staat als zij even ondersteuning nodig hebben. Het kind kan in elk geval altijd terugkeren naar zijn basisgroep.

Wanneer er activiteiten buiten het kindcentrum worden georganiseerd, mag dit er niet toe leiden dat er in totaal minder pedagogisch medewerkers worden in gezet. Bij beroepskrachten die een buitenactiviteit doen op het kindcentrum of in een andere ruimte hoeft de BKR niet te kloppen.

Wennen

Kinderen hebben een bepaalde periode nodig om te wennen op de BSO. Er bestaat altijd de mogelijkheid om voorafgaand aan de plaatsing het kind alvast te laten oefenen. Wij laten kinderen altijd maximaal twee dagdelen wennen.

Intern wenbeleid

Als uw kind al op het kinderdagverblijf van De Troubadour zit, dan nodigt de pedagogisch medewerker van de BSO, wanneer er ruimte is, kinderen uit om alvast eens te komen spelen. Deze wendagen worden vooraf met u besproken.

Omdat het kind altijd weer terug kan keren naar de eigen basisgroep mag het voor de korte wenperiode boventallig op een andere groep aanwezig zijn.

Ook kinderen die binnen de BSO gaan wisselen van groep hebben de mogelijkheid om bij de nieuwe groep te wennen.

Extern wenbeleid

Als uw kind nog niet bekend is binnen de kinderopvang op De Troubadour, worden er met u tijdens het intakegesprek afspraken gemaakt over de manier waarop uw kind gaat wennen op de BSO.

Bij het zoeken naar een goed wemoment wordt altijd rekening gehouden met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers

Halen en brengen

De kinderen worden in **de schoolweken** na schooltijd opgevangen.

De kinderen van de kleutergroepen worden door de medewerkers van Rovers opgehaald bij de eigen klas. De kinderen uit de hogere groepen nemen hun jas en tas mee en komen zelfstandig naar hun BSO groep.

Tijdens **de vakantieweken of schoolsluitingsdagen** kunt u uw kind zelf brengen vanaf 7.30 uur.

Als uw kind op eigen gelegenheid komt dan moet dit in goed overleg met de pedagogisch medewerker. De afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd in het kind gegevens formulier.

U kunt uw kind weer ophalen vanaf 17.00 uur. Het kan zijn dat activiteiten of workshops nog niet zijn afgerond om 17.00 uur, hiervoor vragen we uw begrip.

Als uw kind op eigen gelegenheid naar huis mag, worden hierover schriftelijke afspraken gemaakt die vastgelegd worden in het kind dossier

Soms doen kinderen mee aan workshops of andere activiteiten die georganiseerd zijn door Kids Active (gezamenlijk initiatief van de locaties uit Rosmalen) of Kanteel Actief die buiten onze eigen locatie plaatsvinden. Onze pedagogisch medewerkers brengen ze dan met onze Kanteel-bus of lopen samen met de kinderen naar de andere locatie.

Taxivervoer

Indien u voor uw kind(eren) taxivervoer nodig heeft, bevelen wij in 's-Hertogenbosch omstreken Hendriks Taxi Services aan (088-6363636 of e-mail: info@hendriks-taxi-services.nl). Zij verzorgen

voor het merendeel van onze klanten het taxivervoer.

In het intakegesprek op de locatie wordt u geïnformeerd over de procedure rondom het taxivervoer.

2. Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel en op De Troubadour

Organisatiemissie

Kanteel is een organisatie die bijdraagt aan elke stap van ieder kind op weg naar volwassenheid. Want kinderen zijn de toekomst. Wij geloven in de ontwikkelkracht van kinderen. Daarom stimuleren wij actief de unieke groeimogelijkheden van kinderen.

De Buitenschoolse opvang is gevestigd in hetzelfde gebouw als de basisschool, het kinderdagverblijf en het peuterarrangement; gezamenlijk vormen wij: **Kindcentrum de Troubadour**. We hanteren binnen het gehele kindcentrum dezelfde missie:

Kindcentrum de Troubadour; dé plek om op te groeien.

De onderlinge samenwerking heeft voor alle kinderen een meerwaarde als het gaat om pedagogische en educatieve uitgangspunten. Gezamenlijk met team 0-13 werken we aan de vormgeving van de doorgaande ontwikkelingslijn. Hiermee willen we een veilige omgeving voor kinderen creëren waardoor de kinderen meer kans krijgen hun talenten zo goed mogelijk te benutten. Voor kinderen en ouders heeft het als grote voordeel dat de kinderen in dezelfde veilige omgeving blijven; de manier van werken is op elkaar afgestemd, de kinderen kennen het hele gebouw en veel mensen die er werken.

Kindbeeld

Kinderen groeien op in een voortdurend veranderende samenleving. En de kwaliteiten en vaardigheden die kinderen in de toekomst nodig hebben, veranderen mee. De taak van onze pedagogische professionals is bij kinderen vaardigheden te laten ontplooien, waarvan we nu weten dat die de komende jaren noodzakelijk zijn; ook wel de 21-eeuwse vaardigheden¹ genoemd:

- Samenwerken
- Probleem oplossend denken en handelen
- Creativiteit
- Communiceren
- Sociale en culturele vaardigheden
- Kritisch denken
- Zelfregulering (inzicht in eigen handelen) en
- ICT-geletterdheid (mediawijsheid, ICT en informatie basisvaardigheden en formulering van problemen)

Bij Kindcentrum De Troubadour kunnen kinderen dit spelend, betrokken en onderzoekend ontdekken. Wij helpen ze om hun natuurlijke nieuwsgierigheid ruim baan te geven en hun eigen talenten te ontwikkelen. Dit doen we door in te spelen op zaken waar kinderen plezier aan beleven, door kinderen aan te sporen en uit te dagen. Want doen is een hele goede manier van denken. We stimuleren hen om niet op te geven en het zelf te doen, fouten te maken en om hulp te vragen. Kinderen maken een individuele ontdekkingstocht en “reizen” van fase naar fase en nemen al hun ervaringen mee, op weg naar volwassenheid. Kinderen van nu zijn de burgers van de toekomst, daar bereiden we ze op de Troubadour op voor.

---

¹zie voor uitgewerkte toelichting op www.slo.nl

De 21e-eeuwse vaardigheden hebben we vertaald in onze pedagogische uitgangspunten:

Ik kan het zelf!

Wij zijn verantwoordelijk voor de stimulering van een gezonde emotionele ontwikkeling bij de kinderen, zodat ze een gevoel van zelfvertrouwen kunnen ontwikkelen. Alleen op die manier kunnen kinderen spelenderwijs vaardigheden aanleren.

Aandacht voor datgene wat kinderen bezighoudt en daarop inspelen is dan belangrijk. Bijvoorbeeld met verhalen vertellen en de kinderen daar actief bij betrekken, zodat ze hun eigen verhaal/beleving kunnen verwerken. Op die manier vinden wij aansluiting met de belevingswereld van elk individueel kind.

Wij laten een kind dingen zelf doen en geven hiervoor de ruimte en de middelen, zodat zij de mogelijkheid hebben zélf te ontdekken wat ze aan kunnen. Dat geeft uw kind allereerst een prettig en veilig gevoel en op den duur een gevoel van zelfvertrouwen. Wij luisteren goed naar wat kinderen zelf willen doen en stimuleren hen. Onze groepen zijn zo ingericht dat ze uitdagen tot spel. We noemen dat een rijke speel-leeromgeving. De pedagogisch medewerkers bieden kinderen een passend activiteitenaanbod aan en ondersteunen kinderen in hun spel. Op deze manier komen kinderen tot betrokken spel en dan wordt spelen leren.

Ik ben niet alleen!

Binnen de kinderopvang van De Troubadour hebben we verschillende vormen van groepsopbouw: een verticale groep voor kinderen van 0-4 jaar (KDV), een peutergroep (PA) en BSO-groepen met verschillende leeftijdsopbouw.

In het kindcentrum maakt elk kind deel uit van een vaste groep.

Deze groep biedt kinderen veel unieke mogelijkheden en kansen. Ze oefenen met samen spelen, leren, ruzies oplossen, je houden aan afspraken, zoeken naar grenzen en verantwoordelijkheid nemen. Aandacht voor een positieve groeps sfeer staat daarbij centraal.

Voor de sociale ontwikkeling van uw kind betekent dit dat wij het de mogelijkheid geven te ontdekken wat het betekent als je samen iets doet. Samen aan tafel zitten en eten is hiervan een goed voorbeeld. Aan tafel leren ze dingen aan elkaar door te geven en/of uit te delen.

Ze ruimen samen het speelgoed op en we laten de oudere kinderen de jongeren daarbij helpen. Het is belangrijk dat ze leren rekening met elkaar te houden: wachten op hun beurt, speelgoed delen, ruzies altijd goed maken, luisteren als een ander kind/volwassene iets vertelt en er niet doorheen praten.

Wij maken kinderen er ook op attent dat niet iedereen hetzelfde hoeft te zijn, zodat bijvoorbeeld een rustig kind, dat liever de kat uit de boom kijkt, niet direct op dezelfde manier in een spel mee hoeft te doen als een actiever kind.

Ik mag er zijn!

We vinden het belangrijk dat ieder kind, jong en oud, elke dag ervaart dat het gezien wordt en er toe doet. Op deze manier ontwikkelt een kind zijn eigen persoonlijkheid met eigenwaarde en zelfvertrouwen. Onze medewerkers hebben oog voor wat kinderen denken, willen en voelen. Ze houden rekening met de behoefte van kinderen aan individuele aandacht, erkenning en bevestiging. Op de volgende manier wordt het welbevinden van kinderen verhoogd:

- We willen kinderen leren om respect voor elkaar, voor het materiaal en de omgeving te hebben.
- Wij begeleiden kinderen in zelfstandigheid en zelfredzaamheid. O.a. door hen, in goed overleg met het kind en de ouders, steeds meer vrijheid te geven. Binnen de muren krijgen ze zoveel mogelijk ruimte om eigen keuzes te maken. Wij laten de kinderen, binnen bepaalde grenzen, meedenken over zaken binnen de Troubadour die hen direct aangaan.

- Wij begeleiden kinderen in het ontwikkelen van hun sociale vaardigheden door bijvoorbeeld kinderen te leren om onderlinge ruzies op te lossen, om elkaar de ruimte te geven en niet direct je eigen zin te willen hebben.
- Wij stimuleren kinderen om hun gevoelens te uiten. Het serieus nemen van gevoelens stimuleert de ontwikkeling van het zelfvertrouwen.
- Wij vinden het belangrijk dat de kinderen de buitenwereld ingaan en de buitenwereld in onze BSO halen: BSO de Troubadour mag de kinderen niet isoleren van buurt, klas en vriend(innet)jes
- Wij willen de kinderen stimuleren om hun vrije tijd op een actieve en ontspannen manier in te vullen. Wij begeleiden hen in hun ontdekkingstocht naar mogelijkheden hiertoe.

Ik ben ik en jij bent jij!

Kinderen groeien op in een wereld waarin veel verschillen bestaan. Verschillen in religie, cultuur, geaardheid en huidskleur maar ook in gezinssamenstelling en het wel of niet hebben van een beperking. Deze verschillen benaderen we binnen De Troubadour als waardevolle aanvullingen op elkaar.

We leren kinderen open te staan en respect te hebben voor ieders leefwereld, gewoonten en gebruiken.

Dat de situatie op de Troubadour anders is dan thuis, is een gegeven en maakt dat de kinderen ook leren omgaan met verschillen. Dit alles wel binnen de mogelijkheden en grenzen van de kinderen. Leren wat wel en niet mag en hoe je je moet gedragen is de leerschool voor het grote leven. Dit brengen wij ze dagelijks bij door veel ongeschreven regels, zoals: samen delen, op je beurt wachten, enzovoort.

Wij leren kinderen in een groep te leven, dus rekening te houden met elkaar en met de omgeving. Sommige sociale vaardigheden proberen wij de kinderen, bijvoorbeeld in een conflictsituatie, bij te brengen door:

- Het conflict mee te helpen oplossen, vooral bij de jongste kinderen, zodat ze ervaren en leren hoe zo iets verloopt, bijvoorbeeld speelgoed teruggeven.
- Vragen te stellen en hen op die manier te stimuleren zélf te ontdekken hoe bijvoorbeeld een ruzie is verlopen.
- Een appèl te doen op hun oplossingsgericht vermogen door bijvoorbeeld te vragen hoe ze een ruzie goed willen maken.
- Wel een oplossing aan te reiken, maar ze het zélf te laten doen, bijvoorbeeld "Zeg maar dat.....".

Het is belangrijk om hierbij het overbrengen van waarden en normen te betrekken. Daarom is afstemming van ons (pedagogisch) gedrag met dat van ouders van belang. Dit vindt vooral bij de dagelijkse overdracht plaats, wanneer u uw kind ophaalt.

Wij gaan er vanuit dat welbevinden van de kinderen een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van de opvang is.

Om het welbevinden van de kinderen te bewaken en te vergroten gebruiken we 1 keer per jaar een evaluatie-instrument waarmee wij het welbevinden van de kinderen evalueren.

Ik kan dit al!

Een kind is de motor van zijn eigen ontwikkeling! Ze ontwikkelen zich door spelenderwijs te doen, te ervaren en te beleven. Wanneer een kind zelf oplossingen vindt voor problemen waar hij mee te maken krijgt wordt zelfvertrouwen bekrachtigd. Zo ontwikkelt zelfstandigheid. Wanneer kinderen sommige dingen moeilijk blijven vinden dan stimuleren en helpen wij hen. Wij genieten van kinderen die trots op zichzelf zijn als ze ontdekken dat ze iets nieuws hebben geleerd.

Binnen Kindcentrum De Troubadour is er een duidelijke samenwerking tussen de medewerkers van de Kinderopvang en de Basisschool.

Het kindcentrum wordt aangestuurd door één managementteam bestaande uit de algemeen directeur, de manager Onderwijs en Ontwikkeling en drie bouwleiders. De manager Onderwijs en ontwikkeling heeft zowel een benoeming binnen het onderwijs als binnen de Kinderopvang. De bouwleiders hebben elk een eigen bouw binnen het kindcentrum, er is een bouwleider voor de Kinderopvang, een bouwleider voor de groepen 1 tot en met 4 en een bouwleider voor de groepen 5 tot en met 8. In de MT-overleggen staan zowel onderwerpen op de agenda die de basisschool als de Kinderopvang betreffen.

Het Kindcentrum heeft één Intern Begeleider (IB-er) die de zorg coördineert voor het hele kindcentrum.

Tijdens teamavonden gaat het gehele team van het kindcentrum met elkaar in overleg over gezamenlijke inhoudelijke onderwerpen zoals het pedagogisch handelen en taalontwikkeling. Hier wordt informatie en kennis gegeven en uitgewisseld, waarna gezamenlijke afspraken worden gemaakt. Zo zorgen we er met elkaar voor dat we werken met een doorgaande lijn en een herkenbare aanpak voor alle kinderen.

Eén observatiesysteem voor welbevinden en betrokkenheid voor het hele kindcentrum. Binnen de basisschool van Kindcentrum de Troubadour wordt gewerkt met Zien!, een observatiemodel voor welbevinden en betrokkenheid. Ook de BSO maakt gebruik van Zien! om zo van alle kinderen een goed beeld te krijgen.

3. De 5 basisprincipes van de BSO

1. Kinderparticipatie

De BSO is van en voor kinderen, dat is het belangrijkste uitgangspunt. In overleg met de kinderen bepalen we de regels van de groep, het activiteiten aanbod, de aanschaf van materialen en de inrichting van de ruimte. Wij noemen dat kinderparticipatie. Dit is de basis van ons pedagogisch handelen. Dit is in de praktijk terug te zien:

1. Kinderen hebben een keuze in wel of niet meedoen aan activiteiten.
2. Ze mogen zelf kiezen wat en waar ze gaan spelen.
3. Ze kunnen zelf een groot deel van de materialen pakken (en terugzetten).
4. Er hangen regels in de groep, gemaakt door de kinderen.
5. Er wordt naar de kinderen geluisterd en op hun behoefte ingespeeld.
6. Er wordt een aantal keer per jaar een kind vergadering georganiseerd.

Bij BSO de Troubadour denken en praten de kinderen mee voordat bepaalde beslissingen worden genomen en waardoor ze uiteindelijk invloed kunnen uitoefenen. De kinderen worden geleerd verantwoordelijkheid te dragen voor de gemaakte keuzes.

2. Taak- en rolverdeling van de pedagogisch medewerker

In de vrije tijd op de BSO willen kinderen veel met elkaar doen en vooral hun eigen keuze maken. Er is een breed activiteiten aanbod en van alles te doen. Het is niet altijd makkelijk om in korte tijd volop de beleving en behoeften van kinderen op de eerste plaats te zetten én verschillende activiteiten aan te bieden. Dit vergt een goed organisatievermogen en het vermogen om overzicht te houden. Daarom werken we binnen de BSO met een uniek rollensysteem.

Door de taken tussen de pedagogisch medewerkers goed te verdelen, ontstaat er ruimte en tijd voor de kinderen. Daarom werken wij binnen de BSO ook met mentoren. De mentoren op de BSO zijn vaste pedagogisch medewerkers op de groep die verantwoordelijk zijn voor het observeren en bijhouden van de ontwikkeling en het welbevinden van 'hun' kinderen. Kinderen worden in een basisgroep geplaatst met vaste pedagogisch medewerkers zodat zij met elkaar vertrouwd kunnen raken en een band op kunnen bouwen. Alle pedagogisch medewerkers hebben contact met de ouders, maar het intensievere contact over de ontwikkeling/bijzonderheden van een kind gebeurt door de mentor.

Het succes van de BSO en de kwaliteit op de werkvloer valt of staat met de inzet, kwaliteiten en voorkeuren van iedere pedagogisch medewerker. We houden rekening met de talenten van onze medewerkers. De diversiteit in het team maakt dat medewerkers van elkaar kunnen leren.

Een andere manier van verdelen van taken tussen de pedagogisch medewerkers, is door een naam aan de rollen te geven. Hierdoor is voor kinderen de taakverdeling voor die (mid)dag helder. Dit levert rust en overzicht op. Wat logischerwijs kwalitatief en kwantitatief meer tijd en aandacht voor de kinderen oplevert.

Wanneer er met twee of meer pedagogisch medewerkers gewerkt wordt op een groep, wordt de volgende verdeling gemaakt.

1. De **verzorger** staat altijd klaar voor de kinderen
2. De **regelaar** zorgt voor de randvoorwaarden
3. De **speler** speelt met de kinderen

Deze rollen staan niet vast per medewerker, afhankelijk van de bezetting worden de rollen per dag verdeeld. Wanneer een invalkracht wordt ingezet, zal deze niet de rol van regelaar krijgen, maar die van verzorger of speler.

De speler is degene die met de kinderen meespeelt of knutselt, meedenkt over activiteiten, activiteiten aanbiedt en zorgt dat er voldoende materialen zijn.

De regelaar gaat na of alle kinderen aanwezig zijn en belt, bij onbekende aanwezigheid de ouders/verzorgers en/of neemt contact op met de leerkracht van het kind.

3. Breed activiteitenaanbod

Omdat de BSO na school de vrije tijd van een kind is, net als thuis, vinden wij dat kinderen een keuze moeten hebben in wat zij doen. Het is immers hun tijd. Aan de andere kant willen we graag dat kinderen zich uitgedaagd voelen om op ontdekking te gaan en soms net een stapje verder te gaan. In onze visie kunnen kinderen dan optimaal hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Iets waar zij later veel profijt van ondervinden. Maar we snappen ook dat je daar als kind niet altijd zin in hebt en soms lekker wil ontspannen.

We maken een activiteitenplanning die loopt van vakantie tot vakantie. Voor de vakanties zelf wordt een nieuwe activiteitenplanning gemaakt. In de activiteiten planning beschrijven we welke activiteiten en workshops we de komende periode willen aanbieden. Bij het komen tot leuke, inspirerende en uitdagende activiteiten en workshops wordt rekening gehouden met de verschillende leeftijden van de kinderen. Kinderen mogen ook zelf aangeven welke activiteiten ze graag op het programma willen hebben. De activiteitenplanning wordt zichtbaar gemaakt door hem toe te voegen aan de nieuwsbrief, te plaatsen in social schools en hij hangt aan de prikborden bij de BSO ruimten.

Iedere dag bieden wij kinderen een breed activiteitenaanbod aan, zij kunnen kiezen uit:

Workshops en open activiteiten

Binnen Kindcentrum de Troubadour laten we kinderen graag kennis maken en experimenteren met nieuwe uitdagingen en activiteiten, daarom bieden we op locatie regelmatig workshops aan geleid door externen of door de eigen pedagogisch medewerkers.

Open activiteiten zijn activiteiten, opgezet en georganiseerd door onze pedagogisch medewerkers. De kinderen kunnen ter plaatse kiezen of ze wel of niet meedoen. Ze hoeven zich hiervoor niet in te schrijven. Ze worden via het activiteitenprogramma in de nieuwsbrief, social schools en op het prikbord zichtbaar gemaakt. Het zijn activiteiten die "spontaan" worden aangeboden of op basis van observatie zijn opgezet en die inspelen op wat bij de kinderen leeft. Soms gaan we een eind wandelen of maken we een speurtocht of gaan we naar de film of lekker kokkerellen in de keuken. De workshops zijn niet vrijblijvend, ze worden vaak gegeven door ingehuurde externe personen. Wanneer kinderen hebben aangegeven hieraan deel te willen nemen, is het de bedoeling dat zij de workshop volgen.

De workshops en open activiteiten zijn heel divers; van vilt maken, schilderen op hout, toneelspelen, naaien op de naaimachine, lessen in breakdance, drummen tot bijvoorbeeld een voetbalclinic.

Vrije activiteiten

Dit zijn activiteiten die kinderen graag zelf doen zoals verstoppertje spelen of niets doen en lekker op de bank zitten, of een boekje lezen. Sommige kinderen hebben er behoefte aan om even een plek voor zichzelf te hebben. Wij vinden het belangrijk dat die mogelijkheid er is en vragen van andere kinderen dit te respecteren en om rekening te houden met elkaar. Samen een hut bouwen, lekker in de poppenhoek spelen, knutselen met gereedschap, verven, een balspel buiten, of een spannend verhaal lezen; er is van alles te doen.

Kids Active Rosmalen

Kids Active Rosmalen is een gezamenlijk initiatief van de Kanteellocaties binnen Rosmalen. Door Kids Active Rosmalen worden twee keer per maand activiteiten aangeboden in de vorm van een

workshop. Deze kan op de eigen locatie als op een andere locatie plaatsvinden. De workshops worden uitgevoerd door eigen pedagogisch medewerkers of door een ingehuurd docent.

Kanteel Actief

In de vakantieperioden worden er regelmatig evenementen georganiseerd door de afdeling Kanteel Actief. Deze activiteiten zijn bedoeld voor alle kinderen van de BSO-en van Kanteel Kinderopvang en vinden altijd op een andere locatie plaats. Te denken valt aan een bezoek aan de diertuin, een Wipe-Out festijn in een weiland, een workshopcircuit bij de Muzerije of het jaarlijkse voetbaltoernooi. Voor deze dagen moeten kinderen zich van tevoren opgeven, dit gebeurt op de locatie door de ouder(s). Er gaat een bekende pedagogisch medewerker van de locatie van uw kind mee naar het evenement.

4. Leeftijdsgroepen

De BSO is bedoeld voor kinderen van 4 tot 13 jaar, maar de pre-puber van 10 jaar is qua competenties, behoeften en interesses niet te vergelijken met de kleuter van 4 jaar. Het is voor de BSO een uitdaging om te voorzien in de uiteenlopende behoeften van kinderen in de brede leeftijdsgroep. Door de groepen op te splitsen in leeftijden is er meer ruimte en aandacht voor de behoeften van een specifieke groep kinderen.

Zo krijgen kinderen bij ons de gelegenheid hun eigen talenten in te zetten en te exploreren. De BSO biedt de kinderen ervaringen die aansluiten bij hun mogelijkheden en hun behoeften, waarbij we proberen de kinderen net op een ander spoor te zetten dan ze gewend zijn. Ze ervaren en leren nieuwe dingen en verkennen hun grenzen.

Kindcentrum De Troubadour heeft vijf BSO groepen.

De groepen met 4 tot en met 6 jarigen noemen we de **Rovers**.

De Rovers maken gebruik van twee lokalen en de ruimte voor de podiumtrap.

Rovers 1 start in de ruimte van het Peuterarrangement. **Rovers 2** start in de flexruimte (met de boomhut) bij de kleuterklassen. Beide groepen bestaan uit maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 6 jaar. Elke groep heeft vaste pedagogisch medewerkers. In de wet staat beschreven dat in deze leeftijdsgroep voor elke 10 kinderen een pedagogisch medewerker ingezet wordt.

Na het gezamenlijk eet- en drinkmoment in de startruimten, mogen de kinderen zich (in overleg met de pedagogisch medewerker(s)) over de verschillende ruimten verdelen. In elke ruimte wordt een activiteit aangeboden of is vrij spel mogelijk.

Iedere ruimte biedt door zijn inrichting voldoende uitdaging voor de kinderen. Eén ruimte is ingericht voor de allerjongsten, het flexlokaal (met de boomhut) biedt meer uitdaging voor de iets oudere kinderen. De ruimte voor de podiumtrap geeft gelegenheid voor meer actievare en bewegingsactiviteiten. Naast deze drie ruimten hebben de Rovers ook de beschikking over het grote kleuterplein achter het gebouw.

In het activiteitenaanbod wordt rekening gehouden met de interesses en behoeften van de leeftijdsgroep. Afhankelijk van de aan te bieden activiteit wordt de meest geschikte ruimte uitgekozen.

De groepen met kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 9 jaar noemen we de **Kornuiten**.

De Kornuiten hebben de beschikking over de ruimte achter de podiumtrap, de groepsruimte met het keukentje en de speelzaal.

De Kornuiten 1 starten in het BSO groepslokaal (huiskamer) en de Kornuiten 2 starten in de ruimte achter de podiumtrap. Beide groepen bestaan uit maximaal 24 kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 9 jaar. Elke groep heeft vaste pedagogisch medewerkers. In de wet staat beschreven dat in deze leeftijdsgroep voor elke 12 kinderen een pedagogisch medewerker ingezet wordt.

Na het gezamenlijke eet- en drinkmoment in de start ruimten, mogen de kinderen zich (in overleg met de pedagogisch medewerker(s)) over de verschillende ruimten verdelen. In elke ruimte wordt een activiteit aangeboden of is vrij spel mogelijk.

Iedere ruimte biedt door zijn inrichting voldoende uitdaging voor de kinderen. Het BSO groepslokaal is vooral geschikt voor het vrije spel met lego, speelgoed, enz. De ruimte achter de podium trap wordt gebruikt voor met name creatieve activiteiten. In de speelzaal kunnen kinderen naar hartenlust bewegen en bouwen met grote speelblokken.

Daarnaast kunnen de Kornuiten beschikken over het gehele schoolplein (voor- en zijkant van het gebouw) en twee veldjes, welke buiten het schoolterrein liggen. Daar worden (sport en spel) activiteiten onder begeleiding uitgevoerd.

In het activiteiten aanbod wordt rekening gehouden met de interesses en behoeften van de leeftijdsgroep. Afhankelijk van de aan te bieden activiteit wordt de meest geschikte ruimte uitgekozen.

Bij de **Rebellen** zitten de kinderen van 9 tot en met 13 jaar. Hun groepsruimte bevindt zich onderin de schoolwoning. Deze groep bestaat uit maximaal 16 kinderen. Volgens de wet mag een pedagogisch medewerker per 12 kinderen ingezet worden. Bij een volledige bezetting van 16 kinderen betekent dit dat er 2 pedagogisch medewerkers gekoppeld zijn aan de groep. Ook de Rebellen maken gebruik van het schoolplein en de twee veldjes.

Er is een overlap in de leeftijd voor de Kornuiten en de Rebellen, dit betreft kinderen die 9 jaar zijn. Bij het bepalen of een kind van de Kornuiten naar de Rebellen wordt geplaatst, wordt niet de leeftijdsgrens als bepalend gehouden. Er wordt gekeken naar welke ruimte (kindaantal) er is en wat voor het kind het beste is. Ook wanneer het kindaantal het niet toelaat om kinderen te plaatsen in een andere groep (BKR) is er altijd de mogelijkheid van het opendeuren beleid, dat toestaat dat kinderen (in overleg met de pm-er) mogen spelen bij een andere groep. Ze starten in hun eigen groep en kunnen tijdens het spelen altijd terug naar hun eigen groep.

In verband met de leeftijdsdifferentiatie zijn regels en afspraken binnen de afzonderlijke groepen verschillend. We gaan hierbij uit van meer zelfstandigheid van het kind en het kind als individu. Bijvoorbeeld: mag het kind alleen naar BSO komen, alleen naar huis gaan, voetballen op het veldje een paar straten verderop, de computer gebruiken, internetten, mee met een vriendje? Dergelijke afspraken worden tussen BSO en ouders gemaakt, deze worden uitgebreid en organisatie breed uitgevoerd.

5. Inrichting van de ruimte

Allemaal verschillende kinderen bij elkaar, met één overeenkomst: ze delen op dat moment dezelfde ruimte. De inrichting is daarom belangrijk. De ruimtes moeten voldoende uitdaging bieden en tegelijkertijd rust en veiligheid. De inrichting nodigt uit tot spelen met anderen of lekker in je eentje. Er is echt voor iedereen wat te kiezen.

Uitgangspunt bij BSO Troubadour is dat er activiteitengericht wordt gewerkt. De kinderen krijgen verschillende activiteiten en ruimten aangeboden, zodat er altijd iets is dat aansluit bij hun individuele wensen of behoeften. Veel materiaal is zichtbaar door het gebruik van doorzichtige kratten, waardoor kinderen zelf keuzes kunnen maken en ideeën op kunnen doen.

De Groepsruimte

Omdat we per leeftijdsgroep ruimten hebben, kunnen we de ruimte leeftijdsadequaat inrichten. Pedagogisch medewerkers zorgen dat de ruimte en materialen aansluiten bij de behoeften van

kinderen in die specifieke leeftijdscategorie. Ook kinderen mogen zelf meedenken in de inrichtingen en de aanschaf van materialen.

De vrije ruimten

Van deze ruimten kunnen de kinderen altijd zonder hulp gebruik maken, in overleg met elkaar en met de pedagogisch medewerker. Alle ruimten worden in de gaten gehouden door een pedagogisch medewerker.

Ruimten –met –hulp

Niet alle spullen die in deze ruimten liggen, mogen vrij door de kinderen gebruikt worden. Door de inrichting is duidelijk wat ze wel zelf mogen gebruiken en wat niet. Op kindcentrum de Troubadour zijn dit de speelzaal, de keuken en de aula van de school.

Bij het aanbieden van het activiteitsaanbod wordt de ruimte gekozen die het meest geschikt is voor de activiteit. Bij een workshop breakdance wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van de speelzaal, maar bij een knutselworkshop/ of activiteit kan de ruimte achter de podiumtrap gebruikt worden.

De BSO van kindcentrum de Troubadour heeft de beschikking over veel buitenruimten.

De kinderen van Rovers kunnen gebruik maken van de kleuterspeelplaats aan de achterzijde van het pand. Via een gang kunnen zij vanuit de basisgroepen de buitenruimte bereiken.

De kinderen van de Kornuiten en Rebellen maken gebruik van het grote speelplein aan de voorzijde en zijkant van het gebouw. Dit speelplein is direct aangrenzend aan de groepen.

Naast deze buitenruimten zijn er ook twee veldjes, welke buiten het schoolterrein liggen. Daar worden (sport en spel) activiteiten onder begeleiding uitgevoerd. Een aantal oudere kinderen mogen, na toestemming van hun ouders, zelfstandig naar deze veldjes.

4. De BSO in de praktijk

Wij vinden het belangrijk dat kinderen ervaren dat zij zichzelf kunnen en mogen zijn. Elk kind is anders en daarmee uniek. Dit maakt het werken met kinderen ook zo boeiend. Om deze eigenheid van kinderen te laten bestaan, geven wij hen de ruimte om te zeggen wat ze willen, om zich te uiten op een manier die bij hen past. Belangrijke waarde die de pedagogisch medewerkers hierbij bewaken is dat dit gebeurt met respect voor de ander. Er is bij ons geen ruimte voor discriminatie of intimidatie.

In de gesprekken met elkaar laat de pedagogisch medewerker aan de kinderen merken dat hun mening telt. Tijdens activiteiten vinden er hele gesprekken plaats, waarbij de inbreng van het kind altijd belangrijk is. Andere kinderen uiten zich liever door middel van spel of in creativiteit. De pedagogisch medewerker dwingt een kind niet om zich verbaal te uiten, maar volgt het kind in zijn spel en stelt open vragen of vertelt wat hij ziet.

Naarmate kinderen ouder worden hebben zij behoefte aan meer zelfstandigheid. Wij geven hen dan de verantwoordelijkheid die bij hun leeftijd past. Dit stemmen we natuurlijk altijd af met de ouders.

Dagritme

Schoolweken

Tijd	Wat
14.15 – 14.45 uur	<p>Het BSO team begint</p> <p>De pedagogisch medewerkers verdelen hun taken; controleren van de afmeldinglijsten, voicemail en e-mail. Iedereen leest de agenda en overdrachtsmap. Hierin staan bijzonderheden van deze dag, bijzonderheden over de kinderen en eventuele wensen en ideeën van de medewerkers.</p> <p>De map met kind gegevens is altijd in de groepsruimte aanwezig evenals de calamiteitenmap met de gegevens van scholen, telefoonnummers en een uitleg wat te doen bij calamiteiten.</p> <p>Er vindt regelmatig overleg plaats: activiteitenoverleg, kind bespreking en teamvergadering.</p> <p>Per BSO groep zorgt één pedagogisch medewerker voor het klaar maken van de groepsruimte en het dekken van de tafel(s)</p> <p>De andere pedagogisch medewerkers gaan aan de slag met andere taken als: opruimen, activiteiten voorbereiden, inventariseren van de boodschappen, contacten met externen enz.</p>
14.45 uur	<p>De kinderen van De Rovers worden opgehaald bij de eigen klas, de overige kinderen komen zelfstandig.</p> <p>Ze worden verwelkomd door de pedagogisch medewerkers en de kinderen gaan aan tafel zitten. Ze krijgen een cracker, rijstwafel of een ontbijtkoek en aanmaaklimonade of water aangeboden. Ondertussen worden de belevenissen van de dag van de kinderen doorgenomen. Kinderen die hulp nodig hebben bij het inschenken of het smeren van een cracker worden uiteraard geholpen.</p> <p>De Rovers wachten tot iedereen aanwezig is voor ze met elkaar gaan eten. De Kornuiten en Rebellen hoeven niet te wachten totdat iedereen binnen is. Ze kunnen gelijk aanschuiven en hun verhalen over hun schooldag kwijt.</p>

	<p>De pedagogisch medewerker vertelt ondertussen waar de kinderen deze middag aan deel kunnen nemen (activiteit van de dag). Er wordt opgeruimd en eventueel wordt de afwas gedaan (eventueel samen met de kinderen).</p> <p>Bij binnenkomst wordt nagegaan of alle kinderen aanwezig zijn (de regelaar).</p>
15.00 - 17.15 uur	<p>Activiteiten Vrij spel Workshops Alle kinderen zijn aan het spelen, chillen, dansen, knutselen, computeren, voetballen, buiten spelen enz.</p>
16.30	Tussendoor wordt fruit gegeten en water gedronken.
17.15 - 18.30	<p>Opruimen. De ergste "rommel" wordt op de vaste plek teruggelegd. Bouwwerken mogen blijven staan. Omdat de ruimte van de Rovers 2 ook wordt gebruikt door school en de TSO, wordt hier alles opgeruimd. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierbij. De kinderen van de Rovers gaan met de pedagogisch medewerker naar de ruimten van de Kornuiten. (rond 17.45 uur) Hierna mogen de kinderen nog verder spelen, maar met minder materialen. De kinderen worden opgehaald (of mogen zelfstandig naar huis) en er vindt een overdracht van informatie plaats van de pedagogisch medewerker naar de ouders</p>

Vakantieprogramma

In de vakantieperiode is er niet zo'n strikte dagindeling. Een vakantieperiode of de Sluitingsdagen school vragen om een ander programma. Thema's worden nog meer uitgewerkt en er is plaats voor grotere activiteiten, die soms ook leiden tot uitstapjes.

Een greep uit de activiteiten van de afgelopen jaren: een bezoek aan een speeltuin, De Ontdekhoek, Het spoorwegmuseum enz.

Voor elke vakantie wordt het activiteitenprogramma aangepast.

Onze ervaring is dat het programma niet te vol moet zijn. Het is voor de kinderen ook fijn om een dag op een eigen plek te spelen, met eigen vriendjes, in een vertrouwde omgeving.

De kinderen krijgen net als in de schoolperiode bij ons te eten en te drinken. Uiteraard ook tijdens uitstapjes. In de vakanties worden de groepen samengevoegd tot één of twee groepen, afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen.

Bij uitstapjes zijn we vaak pas aan het einde van de middag terug. We streven er naar rond 17.15 uur weer op de locatie te zijn. Soms wordt ouders/verzorgers gevraagd hun kind op een andere locatie op te halen. Dit alles gebeurt altijd in overleg.

Als kinderen deelnemen aan workshops die georganiseerd zijn buiten onze eigen locatie, wordt het vervoer geregeld door onze pedagogisch medewerkers. Zoals eerder aangegeven worden de kinderen vervoerd met onze eigen Kanteel-busjes. In het protocol "Op stap met kinderen" kunt meer lezen over de voorschriften voor vervoer en het aantal kinderen en medewerkers. Dit protocol is op aanvraag verkrijgbaar bij de bouwleider of de manager Onderwijs en Ontwikkeling.

Tijd (vakantieweken)	Wat
07.30 – 08.30	<p>Er wordt opgestart met 1 pedagogisch medewerker. Daarna komen er indien nodig medewerkers bij (afhankelijk van aantal kinderen).</p> <p>De pedagogisch medewerker controleert de af- en aanmelding lijsten, voicemail en e-mail, de agenda/overdrachtsmap. Hierin staan bijzonderheden van deze dag, bijzonderheden over de kinderen en eventuele wensen en ideeën van de medewerkers.</p> <p>De map met kind gegevens is altijd in de groepsruimte aanwezig evenals de calamiteitenmap met de gegevens van scholen, telefoonnummers en een uitleg wat te doen bij calamiteiten.</p> <p>Kinderen druppelen binnen en gaan zelfstandig spelen.</p>
09.30 – 10.00	Cracker(s) eten en drinken.
10.00 – 12.00	Activiteit wordt aangeboden of vrij spel.
12.00 – 13.00	De tafel wordt gedekt eventueel met hulp van kinderen. De kinderen wassen hun handen. Ze kunnen gelijk aan tafel en gezamenlijk wordt er geluncht.
13.00 – 15.00	Er is ruimte voor vrij spel, of een activiteit die samen of zonder de medewerker kan plaatsvinden.
15.00 – 15.15	Gezamenlijk drinken en fruit eten.
15.15 – 17.30	<p>Kinderen kunnen verder met hun activiteit/vrij spel. Of ze kiezen iets anders om te gaan doen. De pedagogisch medewerker zal altijd aangeven dat kinderen ook even een moment kiezen buiten te gaan uitwaaien.</p> <p>Worden kinderen opgehaald dan ruimen ze hun spullen op.</p>
17.30-18.00	Er wordt gezamenlijk nog water gedronken en een soepstengel gegeten.
18.00	Start opruimen

Zomer Wereldweken / BSO kamp

Sinds de zomer van 2013 organiseert Kanteel Kinderopvang in de weken van de zomervakantie de Zomerweken. Voor de Zomerweken wordt een speciaal programma georganiseerd, waarin een thema centraal staat.

In de eerste week wordt het thema geïntroduceerd. Dan volgen vier weken waarin 1 dagdeel in de week een activiteiten binnen het thema wordt georganiseerd. Verder is er voor de 7+ kinderen het BSO kamp, dat wordt georganiseerd in de laatste week van de zomervakantie. Meer informatie hierover wordt ruim van te voren naar de ouders en de kinderen gecommuniceerd.

Winterdagen

Tijdens de kerstvakantie wordt door Kanteel Kinderopvang een winterdag georganiseerd voor de 7+ kinderen. Informatie hierover wordt ruim van te voren naar de ouders en de kinderen gecommuniceerd.

Voorschoolse opvang

Onze voorschoolse opvang wordt aangeboden in de ruimten van de Kornuiten op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 7.30-8.30 uur. De kinderen kunnen hier lezen, een spelletje doen, tekenen, spelen in de speelzaal of gewoon nog wakker worden. Geheel naar behoefte van het kind. Als het tijd voor school is loopt de pedagogisch medewerker met de jongste kinderen (groep 1-2) mee naar de klas. De grote kinderen gaan zelfstandig naar hun klas.

Feesten

Wanneer een kind jarig is, mag hij zijn verjaardag vieren; dit is geen verplichting. We merken dat kinderen vaak alleen hun verjaardag op school vieren. Dit is de keuze van de ouders en kinderen. Als uw kind zijn verjaardag viert dan willen wij u vragen om zoveel mogelijk gezond te trakteren. Wij kunnen u daarvoor suggesties geven. We werken met een protocol Voeding, als u belangstelling heeft dan kunt u deze opvragen bij de bouwleider kinderopvang.

Rond speciale feestdagen zoals Pasen, Kerstmis en Carnaval, Sinterklaas organiseren we speciale activiteiten. We proberen de kinderen de betekenis van die feesten mee te geven. Samen zorgen we ervoor dat rond deze periode onze BSO wordt aangekleed in de sfeer van het feest.

TV, mobiele telefoon en internet gebruik

Binnen de BSO bieden we een beperkte toegang tot de TV. Televisie/film kijken is een activiteit die af en toe wordt in gezet. Het is niet de bedoeling dat de TV een hele middag aan staat. Bij Kanteel spreken we dan ook van functioneel TV kijken.

Het gebruik van computers en internet binnen de BSO vraagt om duidelijke richtlijnen en afspraken, zeker omdat er naast de uitdagende en positieve functie van internet ook risico's zijn. Over het gebruik van internet maken we altijd afspraken met de kinderen. Binnen kindcentrum de Troubadour is de afspraak dat de computer om de week gebruikt mag worden, kinderen mogen dan een beperkt aantal sites bezoeken.

In principe is het gebruik van de eigen mobiele telefoon door kinderen op de BSO niet toegestaan. Kinderen die een mobiel bij zich hebben kunnen die bij aanvang van de BSO inleveren bij de pedagogisch medewerker en bij vertrek weer ophalen.

Omgang met elkaar en zelfstandigheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen ervaren dat zij zichzelf kunnen en mogen zijn. Elk kind is anders en daarmee uniek. Dit maakt het werken met kinderen ook zo boeiend. Om deze eigenheid van kinderen te laten bestaan, geven wij hen de ruimte om te zeggen wat ze willen, om zich te uiten op een manier die bij hen past. Belangrijke waarde die de pedagogisch medewerkers hierbij bewaken is dat dit gebeurt met respect voor de ander. Er is bij ons geen ruimte voor discriminatie of intimidatie.

Als een kind direct uit school even een momentje voor zichzelf wil, voordat het zich in de activiteit van de groep begeeft, dan geven wij hem daarvoor de gelegenheid. Andere kinderen hebben het juist nodig om even te ontladen. Omdat er nog veel ouders en kinderen op het schoolplein aanwezig zijn, kunnen ze niet meteen naar buiten. Zodra het mogelijk is kunnen deze kinderen buiten lekker op het schoolplein uitrazen.

Naarmate kinderen ouder worden hebben zij behoefte aan meer zelfstandigheid. Wij vinden het belangrijk dat de grenzen voor kinderen iedere keer weer verlegd worden. Wij geven hen altijd de verantwoordelijkheid die bij hun leeftijd past. Dit stemmen we natuurlijk altijd af met de ouders.

Praten en uitleggen

De hele dag zijn kinderen met de pedagogisch medewerker in gesprek. Niet alleen verbaal, maar ook door lichamelijke communicatie. Kinderen willen laten zien wat zij kunnen. Wij gaan altijd uit van de competentie dat kinderen het goed bedoelen en zich willen ontwikkelen. Door met kinderen in gesprek te gaan ontwikkelen ze samen met ons een realistisch zelfbeeld.

Zo gaan we tijdens het eet- en drinkmoment met kinderen in gesprek over wat zij die dag beleefd hebben. We geven daar waar nodig woorden aan de gevoelens van kinderen. Het kind leert zo zelf verwoorden en ervaart saamhorigheid. In de gesprekken met elkaar laat de pedagogisch medewerker aan de kinderen merken dat hun mening telt.

Tijdens de uitleg over het (mid)dagprogramma vertellen we de kinderen welke activiteiten ze kunnen gaan doen, wat zij daarbij kunnen beleven. Daarna leggen we de mogelijkheden van de spelmaterialen uit zodat kinderen weten wat ze kunnen gaan doen en hierdoor zelf keuzes kunnen maken. Ook komen kinderen dan zelf met voorstellen over wat ze graag zouden willen gaan doen. Door goed naar kinderen te luisteren en vragen te stellen weten we waar de behoeften van kinderen liggen. Het kind voelt zich hierdoor gehoord en leert zijn ideeën te verwoorden.

De groep

Een BSO is een proeftuin voor sociale vaardigheden. Kinderen leren om hun verantwoordelijkheid te nemen, om te gaan met verlies, zich te houden aan afspraken, op zoek te gaan naar grenzen en hier soms overheen te gaan.

Bij ons op BSO is er alle ruimte voor de kinderen om te oefenen met:

- Het oplossen van ruzies
- Samen afspraken te maken
- Gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de sfeer in de groep

Bij dreigende conflicten treedt de pedagogisch medewerker niet direct op. Zij wacht af of de kinderen zelf tot een oplossing kunnen komen en bewaakt de veiligheid van alle kinderen. Als het de kinderen zelf niet lukt om een oplossing te vinden helpt ze hen hierbij. Achteraf bespreekt zij met hen hoe de situatie ontstond en of alle kinderen tevreden zijn met de oplossing.

De pedagogisch medewerker heeft hierin een grote voorbeeldrol. Zij is altijd beschikbaar, waardoor de kinderen zich gehoord en gezien voelen. In contact met collega's is zij vriendelijk en staat open voor feedback. De pedagogisch medewerker durft haar eigen handelen bespreekbaar te maken en geeft feedback op het handelen van haar collega's.

Kanteel Kinderopvang en kindcentrum de Troubadour hebben een protocol Pesten. U kunt dit protocol opvragen bij de bouwleider of de manager Onderwijs en Ontwikkeling.

Vriendschap is belangrijk. Vriendschap beschermt een kind tegen stress en het helpt ook om compromissen te sluiten, te leren delen en grenzen te trekken. Maar niet alle kinderen maken even snel vrienden. Onze pedagogisch medewerkers zijn daar alert op. Zij verbinden het spel van kinderen met elkaar door als kinderen afzonderlijk spelen met bijv. de spoorbaan, de Lego en de dieren voor te stellen om de een dorp langs de spoorbaan te bouwen en in het midden de dierentuin. Contact hoeft niet altijd. Het is prima als kinderen even geen behoefte hebben aan contact. Wij leren de kinderen daar respect voor te hebben en elkaar met rust te laten.

Seksualiteit en intimiteit

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer hij daar aan toe is, verkent hij zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Iedereen verstaat iets anders onder seksualiteit.

Seksueel gedrag van kinderen wordt over het algemeen geaccepteerd binnen bepaalde grenzen. Maar die grenzen kunnen voor een ieder anders liggen. Dat is afhankelijk van de eigen waarden en

normen van de beroepskracht, de waarden en normen van de kinderopvangorganisatie en/of de waarden en normen van de ouders.

Door goed naar de kinderen te luisteren en contact met ze te hebben, weten we wat er speelt in de groep. Soms zien we dat kinderen bezig zijn met thema's rondom seksualiteit. We spreken daar open over met de kinderen en passen de begeleiding leeftijdsadequaat aan. Zo kunnen er in de oudste groep andere thema's besproken worden dan bij bijvoorbeeld de jongste kinderen. Wel zorgen we voor een juiste balans, soms stoppen we bepaald gedrag en spreken we de kinderen aan op ongepast woordgebruik. Ook houden we de pleinen en de toiletten goed in de gaten.

Wij willen kinderen op een natuurlijke manier leren omgaan met seksueel gedrag. We willen kinderen leren dat ze nooit dwang uit mogen oefenen op een ander en dat ze geen dingen mogen doen die gevaarlijk of pijnlijk zijn. Dat je als kind je eigen grenzen mag aangeven en bespreekbaar maakt als deze zijn genegeerd.

Wanneer de pedagogisch medewerker denkt dat bepaalde vragen of situaties beter thuis besproken kunnen worden, zal zij deze vragen of opmerkingen voorleggen bij ouders/verzorgers.

5. Pedagogisch vakmanschap

Wij werken met vakmensen met een gedeelde passie. De werkwijze is gericht op de ontwikkeling van kinderen maar ook op die van de individuele pedagogisch medewerker en het hele team. Iedere collega heeft andere kwaliteiten en ervaringen. Deze worden binnen het team benut en vormen een inspiratiebron voor collega's.

De diversiteit in het team maakt dat medewerkers van elkaar kunnen leren. Want net als de kinderen, moeten ook zij soms juist iets doen om andere talenten te ontwikkelen.

Bij Kanteel werken we met TALENT*. Hiermee bedoelen we de vaardigheden die pedagogisch medewerkers gebruiken om professioneel en positief bij te dragen aan de ontwikkeling van ieder kind. (*"TALENT" is afgeleid van de interactievaardigheden zoals door het NCKO onderzocht en geadviseerd.)

T Talent ontwikkelen van ieder kind

Onze pedagogisch medewerkers weten in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt. Ze volgen structureel ieder kind in zijn ontwikkeling en sluiten aan bij de behoeftes en interesses van het kind. Ze scheppen de juiste omstandigheden waardoor kinderen de volgende stap in hun ontwikkeling kunnen zetten. Zij werken actief aan de talentontwikkeling van ieder kind. Er is daarom iedere dag voor ieder kind weer iets te beleven en te leren bij Kanteel.

A Autonomie respecteren

Kinderen hebben een innerlijke drang om de wereld te leren kennen en te begrijpen. In deze ontdekkingstocht laten kinderen al heel jong een eigen wil en eigen karakter zien. Doordat wij dat erkennen en stimuleren bouwt een kind zelfvertrouwen op en een positief gevoel over zichzelf. Wij respecteren de eigen oplossingen en ideeën van kinderen. Hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Wij geven kinderen hiervoor de mogelijkheid en de ruimte.

In ons werk staat daarom kinderopparticipatie centraal. Hiermee willen wij de autonomie van kinderen actief stimuleren door ze uit te nodigen om mee te denken, zelf beslissingen te nemen, dingen uit te proberen en problemen op te lossen. Bij kinderopparticipatie gaat het niet om eenrichtingsverkeer, maar om een wisselwerking tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerkers.

L leiding geven en structuur bieden

Vrijheid en structuur hangen nauw met elkaar samen. Kinderen de vrijheid geven in het maken van eigen keuzes werkt het beste in een omgeving waar regelmaat en structuur aangebracht zijn en waar grenzen worden gesteld. Dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid en welbevinden van een kind. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de belangrijke rol die ze hebben in het bieden van deze veiligheid. Zij helpen kinderen om hun gedrag te sturen en leren hen de regels te begrijpen en zich hieraan te houden. Deel uitmaken van een stabiele groep met vaste pedagogisch medewerkers en het aanbieden van een programma met een dagritme en regelmaat geeft kinderen houvast en gevoel van veiligheid, zij weten wat hen te wachten staat. Want waar je je veilig voelt kom je tot ontwikkeling.

E Emotioneel Steunen

Emotionele steun van een volwassene zorgt ervoor dat kinderen op verkenning gaan en zich ontwikkelen. Hiervan zijn onze medewerkers zich altijd bewust. De pedagogisch professionals op de groepen hebben oog voor kinderen. Door goed te kijken naar een kind en door te proberen te begrijpen wat het bedoelt, kan de medewerker op de juiste manier op een kind reageren. Het creëren van een emotioneel veilige plek staat centraal in ons dagelijks werk. Als een kind ontspannen is, openstaat voor de wereld en goed in zijn vel zit, dan komt het tot optimale groei. Het is onze taak om hier zorg voor te dragen.

N Naast elkaar en samen leren spelen

Kinderen uiten zich vanaf hun geboorte als sociale wezens. Door ervaringen te delen met andere kinderen en volwassenen, door samen dingen te doen en door de communicatie die daarmee gepaard gaat geven kinderen betekenis aan hun ervaringen. Een groep op een kindcentrum is een unieke leerplek voor kinderen. Zij doen hierbij positieve en negatieve ervaringen op. Als pedagogisch medewerker heb je door je manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. Door zelf positieve interacties met kinderen aan te gaan, bevorder je ook positieve interacties tussen kinderen onderling. De pedagogisch medewerkers zoeken altijd naar een goede balans tussen het kind als individu en de groep, tussen samen en alleen. Maar ook tussen jongste en oudste kind in een groep.

T Taal is de basis

Communicatie, verbaal en non-verbaal, vormt de basis van het werk van de pedagogisch medewerker op de groep. Alles is communicatie: een baby die je met een pruillip aankijkt, een peuter die aan je hand trekt of een schoolkind dat je van alles wil vertellen. Voor kinderen is taal dé manier om de wereld beter te leren kennen. Door met kinderen te praten leren zij de taal kennen en gebruiken. Pedagogisch medewerkers benoemen wat er gebeurt en bereiden kinderen voor op situaties, leggen deze uit en helpen kinderen gedachten en gevoelens te verwoorden. Wij vinden communicatie de belangrijkste basis voor alle ontwikkeling.

Persoonlijke ontwikkeling van de pedagogische medewerkers op Kindcentrum de Troubadour

Waar herkent u onze pedagogische medewerkers aan?

- Iemand die oprechte aandacht heeft voor het kind.
- Iemand die ieder kind helpt zijn gevoelens te uiten en op te vangen. Die in dialoog gaat met de kinderen en zorgt dat ieder kind zich veilig voelt (Sensitieve responsiviteit).
- Iemand die vertrouwen toont in de kinderen en hun mogelijkheden. De kinderen zelf keuzes laat maken en luistert en kijkt naar de behoeften van kinderen (Respect voor de autonomie).
- Iemand waarbij kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er van ze verwacht wordt. Die duidelijk is in de afspraken die gemaakt zijn met de kinderen en de groep. Die zorgt dat voor de kinderen de momenten van uitdaging en rust in balans zijn (Structureren en grenzen stellen).
- Iemand die in contact is met de kinderen door te luisteren en te praten met de kinderen; uit te leggen wat er gebeurt; feitelijke dingen voor kinderen verwoorden. (Informatie en uitleg geven). Dit op het niveau van het kind.
- Iemand die zorgt dat alle kinderen zich veilig en vertrouwd met elkaar voelen. Die helpt om vriendjes te maken en leert hoe je een conflict op kunt lossen (Ondersteunen van positieve relaties bij kinderen).

Teamwork van de medewerkers is natuurlijk essentieel; als we bovenstaande willen bereiken dan is het een vereiste dat mensen goed kunnen samenwerken.

Tijdens groepsoverleggen is het onderwerp samenwerking een onderdeel van de agenda, maar ook het welbevinden van de kinderen wordt hier besproken.

Tijdens de team overleggen komen de meer inhoud gerichte onderwerpen aan bod.

Alle pedagogisch medewerkers van de BSO worden door VIB, Video Interactie Begeleiding, ondersteund in hun werk. Dit is een instrument om de kwaliteit en de professionaliteit van de pedagogisch medewerkers te verbeteren. Een speciaal opgeleide video-interactie-begeleider maakt korte video-opnames van een pedagogisch medewerker terwijl zij aan het werk is. Nadat de opnames zijn gemaakt, vindt er een reflectiegesprek plaats. De beelden worden stilgezet of herhaald zodat de (non-) verbale communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind(eren) goed zichtbaar wordt. De VIB-er zoekt in op de geslaagde momenten: mensen leren immers vooral van hun

succeservaringen. Door terug te kijken naar de beelden kunnen de pedagogisch medewerkers de succesvolle interactiemomenten herkennen en daarna uitbouwen.

De pedagogische medewerkers beschikken minimaal over het gewenste diploma zoals beschreven in de wet kinderopvang (minimaal MBO-3, SPW-3).

Wij hechten veel waarde aan doorlopende deskundigheidsbevordering van de medewerkers. Een aantal opleidingen, workshops, trainingen is verplicht voor alle medewerkers van Kanteel. Daarnaast zijn medewerkers geschoold of worden (nog) geschoold op het gebied van:

- Taaltoets 3F
- Kinder-EHBO
- Talenttraining
- Kindercoach
- Stagebegeleider

Naast deze trainingen krijgen alle medewerkers de gelegenheid om deel te nemen aan het 'Kanteel Café'. Een regelmatige informatieve bijeenkomst voor pedagogisch medewerkers waar uiteenlopende werk gerelateerde onderwerpen aan bod komen die door een externe partij worden toegelicht/uitgelegd of verdiept.

Alle pedagogische medewerkers gebruiken de werkinstructies, protocollen en processen zoals beschreven in het Kanteelhandboek. Daarnaast hanteren de pedagogisch medewerkers de huisregels.

Jaarlijks vinden gesprekken plaats waarin algeheel functioneren, persoonlijke groei en competenties centraal staan.

Invalpool-medewerkers

In geval van bijvoorbeeld ziekte, verlof of vakantie van vast personeel maken we –indien nodig- gebruik van collega's uit de Invalpool van Kanteel. Wij vragen om dezelfde (bekende) invalkrachten om zoveel mogelijk de continuïteit van personeel voor u en uw kinderen te waarborgen.

Inzet beroepskrachten in opleiding/stagiaires

Bij Kanteel willen we graag investeren in het TALENT van de toekomst daarom werken we ook binnen kindcentrum de Troubadour met studenten van verschillende opleidingen.

Door het aanbieden van stageplaatsen:

- Werken wij daadwerkelijk mee aan het opleiden van toekomstige beroepsbeoefenaars;
- Kunnen wij onze kennis overdragen;
- Leggen wij contacten met de beroepsopleidingen;
- Blijven we op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen;
- Vergroten we de bekendheid van onze organisatie;
- Verwerven we nieuwe medewerkers;
- Krijgen we een frisse kijk op vanzelfsprekendheden;
- Kunnen we beoordelen welke beroepsopleiding het beste aansluit bij bepaalde functies.

Een goed leerklimaat draagt er toe bij dat de werkomgeving een leeromgeving wordt.

De student is tijdens de werkuitvoering bezig met werken en leren tegelijk (werkomgeving). In deze omgeving doet de student ervaringen op en dat maakt de werkomgeving tot een leeromgeving. Dit betekent dat van alledaagse handelingen en situaties, leersituaties gemaakt worden.

De werkbegeleider zorgt ervoor dat de werkomgeving ook een leeromgeving kan zijn zodat de student kan groeien in het leerproces. De houding, de begeleidingsstijl en het vermogen tot organiseren van de werkbegeleider spelen hierbij een belangrijke rol.

De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs

De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces.

De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen.

- Taken stagiaire/beroepskracht i.o.:

De stagiaire/ beroepskracht i.o. draait, onder toezicht en boventallig, mee in het dagelijks ritme van de groep en voert werkzaamheden uit waartoe zij/hij geëigend is en krijgt verantwoordelijkheden die aansluiten bij het betreffende opleidingsniveau.

Afhankelijk van het leerjaar en de competenties van de stagiaire wordt deze ingezet bij de volgende taken:

- Persoonlijke verzorging: kinderen uitkleden, aankleden, verschonen, toiletgang, assisteren bij eetmomenten. Was te draaien en was te vouwen.
- Schoonmaakwerkzaamheden: tafels en stoelen schoonmaken, bedden verschonen, keuken, verschoonruimte, groepsruimte schoonmaken.
- Overdrachtsgesprekken met ouders (altijd onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker/werkbegeleider).
- Ruimte voorbereiden voor activiteiten: activiteitenmaterialen opzoeken, thema uitwerkingen voorbereiden. –
- Groeps-/teamoverleg bijwonen.
- Gespecialiseerd) Activiteitenprogramma's opzetten, themaoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteiten met de kinderen vorm te geven, uit te voeren en te evalueren met de werkbegeleider.
- Begeleiden van de kinderen bij het dagprogramma, kinderen voorbereiden op hetgeen gaat komen, ondersteunen bij de wisselmomenten.
- Werkzaamheden evalueren met werkbegeleider, collega pedagogisch medewerkers of leidinggevende.

- Begeleiding stagiaire/beroepskracht i.o.:

De stagiaire/ beroepskracht i.o. wordt (in)direct begeleid door:

1. De opleidingscoördinator/ praktijkopleider;
de opleidingscoördinator/ praktijkopleider coördineert de zaken die betrekking hebben op het werven, begeleiden en beoordelen van stagiaire en het stagebeleid in zijn algemeenheid. De opleidingscoördinator/ praktijkopleider heeft contact met de manager, de werkbegeleider en de stagiaire/ beroepskracht i.o.
2. De werkbegeleider;
De werkbegeleider heeft elke twee weken een evaluatieoverleg met de stagiaire en begeleidt de stagiaire in zijn of haar leerdoelen. Bij vraagstukken of uitdagingen in het (leer-)proces wordt de opleidingscoördinator of de BPV-begeleider van school ingeschakeld.
3. Het team;
het team ondersteunt zowel de werkbegeleider als de beroepskracht i.o. / stagiaire door mee te kijken, te luisteren en waar nodig ondersteuning te verlenen tijdens het dagelijkse leerproces van de beroepskracht i.o./ stagiaire. Het team communiceert (on)gevraagd hierover.

Binnen Kindcentrum de Troubadour wordt niet gewerkt met vrijwilligers.

6. Volgen en observeren

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks het welbevinden en de ontwikkeling van ieder kind en de totale groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering.

Ieder kind op de BSO heeft een mentor. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep. Bij de start van de opvang krijgt u te horen wie de mentor van uw kind is.

Deze mentor is verantwoordelijk voor het observeren en registreren van de ontwikkeling en welbevinden van uw kind. Ook zal de mentor u uitnodigen voor een periodiek 10-minutengesprek. Indien gedurende de opvang de mentor wijzigt, wordt dit mondeling en per brief aan u bekend gemaakt en geregistreerd op de groep. Het doel is dat u te allen tijde duidelijk heeft welke mentor aan uw kind gekoppeld is.

Binnen de basisschool van het kindcentrum wordt gewerkt met ZIEN! (ParnasSys). Met dit observatiemodel wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd en wordt een beeld van het welbevinden gegeven. Om één doorgaande lijn te garanderen binnen het kindcentrum, wordt ZIEN! ook gebruikt worden binnen de BSO voor het observeren en registreren van het welbevinden van de kinderen.

De ontwikkeling en het welbevinden van kinderen wordt intern besproken tijdens het groepsoverleg met de pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind en de manager. Als pedagogisch medewerkers iets opvalt in de ontwikkeling van uw kind of het vermoeden heeft dat er iets aan de hand is met uw kind, dan wordt dit met u besproken en gevraagd of u dit herkent. In overleg met u wordt afgesproken welke stappen ondernomen moeten worden.

De pedagogisch medewerkers hebben trainingen gevolgd op het gebied van observeren en communiceren zodat ze op een verantwoorde manier de zorgbehoefte van kinderen in kaart kunnen brengen en hierover in gesprek kunnen gaan met ouders.

Omdat we als Kindcentrum met het gehele team ons verantwoordelijk voelen voor het welbevinden van uw kind, werken de leerkrachten en BSO medewerkers samen om alle kinderen de ondersteuning te bieden die het nodig heeft. Dat betekent dat er overleg tussen de leerkracht en de BSO medewerker kan plaats vinden.

We werken ook nauw samen met zorgpartners uit de wijk of omgeving.

Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders want ouders kennen hun kind het beste. De pedagogisch medewerker of de manager zal u hierover altijd uitgebreid informeren.

Het stappenplan basiszorg het kindcentrum_(zie bijlage) is de werkinstructie voor medewerkers in het geval zij problemen signaleren bij een kind. Dit stappenplan wordt in de gemeente 's-Hertogenbosch gemeente breed gehanteerd in het kader van de Ondersteuningstructuur 0-13.

De kinderen waar zorg over is worden besproken in de kind bespreking 0-13 waarbij u als ouder ook aanwezig bent. Samen met u wordt gekeken naar de beste ondersteuning voor uw kind.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Wanneer er een vermoeden van kindermishandeling of seksueel misbruik is, hanteren we de wettelijk verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die is vastgelegd door de Brancheorganisatie Kinderopvang. Alle pedagogisch medewerker binnen kindcentrum de Troubadour zijn hiervan op de hoogte. Binnen de Troubadour is een aandachtsfunctionaris (Thera Huijers) aanwezig.

7. Samenwerken met anderen

We doen het samen, dat is ons uitgangspunt.

In alles wat we doen proberen we de leefwerelden waarin kinderen opgroeien te verbinden: thuis, kinderopvang, buurt en school. Zo creëren we een emotioneel positief klimaat waarin kinderen kunnen groeien en zich ontwikkelen.

Onderwijs - Doorgaande ontwikkelingslijn 0-13

We hanteren binnen het gehele kindcentrum dezelfde missie:

Kindcentrum de Troubadour; dé plek om op te groeien.

BSO de Troubadour is een onderdeel van Kindcentrum de Troubadour. Dit betekent dat er een nauwe samenwerking is tussen de leerkrachten van de basisschool, de pedagogisch medewerkers van het KDV en het PA, maar ook met de Tussen schoolse Opvang (TSO).

De onderlinge samenwerking heeft voor alle kinderen een meerwaarde als het gaat om pedagogische en educatieve uitgangspunten. Tijdens teamavonden gaat het gehele team van het kindcentrum met elkaar in overleg over gezamenlijke inhoudelijke onderwerpen als het pedagogisch handelen of taalontwikkeling. Hier wordt informatie en kennis gegeven en uitgewisseld, waarna er gezamenlijke afspraken worden gemaakt. Zo werken we met het gehele team aan de vormgeving van de doorgaande ontwikkelingslijn. Hiermee willen we een veilige omgeving voor kinderen creëren waardoor de kinderen meer kans krijgen hun talenten zo goed mogelijk te benutten.

Binnen de Troubadour wordt de TSO georganiseerd door pedagogisch medewerkers en geschoolde vrijwilligers. Een aantal BSO-medewerkers van onze eigen locatie werken ook binnen de TSO.

Voor kinderen en ouders heeft de samenwerking van de medewerkers binnen het Kindcentrum als grote voordeel dat de kinderen in dezelfde veilige omgeving blijven; de manier van werken is op elkaar afgestemd, de kinderen kennen het hele gebouw en veel mensen die er werken.

Het kindcentrum wordt aangestuurd door één managementteam bestaande de directeur, de manager Onderwijs en Ontwikkeling (ook de Locatie-manager) en drie bouwleiders.

Pedagogisch Coach:

De pedagogisch coach biedt ondersteuning bij hulpvragen en coacht de pedagogisch medewerkers op de pedagogisch didactische vaardigheden volgens de uitgangspunten die zijn vastgelegd in de talentwijzer.

Video Interactie Begeleiding

Om Pedagogisch medewerkers te ondersteunen wordt binnen Kanteel gebruik gemaakt van VIB (video interactiebegeleiding). Het doel van de VIB is om de pedagogische kwaliteit te garanderen en te optimaliseren. De VIB-er filmt de pedagogisch medewerker tijdens hun dagelijks werk en samen wordt terug gekeken naar de beelden. Er wordt vooral gekeken hoe de pedagogisch medewerker de positieve interactie momenten verder uit kunt bouwen.

Koning Willem I college

Binnen het team van het KDV worden leerlingen van het koning Willem I college geplaatst om hun stage te doorlopen. De begeleidende pedagogisch medewerker werkt daarbij nauw samen met de praktijkopleider van Kanteel en de stagebegeleider van het MBO.

Hiernaast worden geregeld workshops gegeven door leerlingen van het Koning Willem I College.

GGD

Met de GGD wordt ook samengewerkt. In opdracht van de gemeente wordt de kinderopvang van het kindcentrum jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De GGD controleert de naleving van de eisen die gesteld worden in de Wet Kinderopvang. Elke inspectie wordt vastgelegd in een inspectierapport. Deze rapporten liggen ter inzage op de locaties. Ook zijn ze in te zien op de websites van Kanteel, de GGD en KC De Troubadour.

Jeugdzorg

Het stappenplan basiszorg op het Kindcentrum (zie bijlage) is de werkinstructie voor medewerkers in het geval zij problemen signaleren bij een kind. Dit stappenplan wordt in de gemeente 's-Hertogenbosch gemeente breed gehanteerd in het kader van de Ondersteuningstructuur 0-13. De kinderen waar zorg over is, worden besproken in de kind bespreking 0-13 waarbij u als ouder ook aanwezig bent. Samen met u wordt gekeken naar de beste ondersteuning voor uw kind. In de bijlage vindt u het stappenplan wat wij hanteren.

8. Ouders

Een gelukkige en veilige kindertijd gun je ieder kind. Ouders zijn de eerste en belangrijkste opvoeder om daarvoor te zorgen. Wanneer een kind naar ons kindcentrum komt, willen wij daar graag een steentje aan bijdragen. Hiervoor is een open en positieve samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers belangrijk. Daarom gaan we regelmatig met ouders in gesprek over wat een kind meemaakt, hoe het zich ontwikkelt en of er eventuele zorgen zijn.

In de relatie met elkaar staan duidelijke en eerlijke communicatie en wederzijds begrip, centraal. Mondeling en schriftelijk wisselen we informatie uit over dagelijkse zaken en belangrijke gebeurtenissen. Een keer per jaar wordt u uitgenodigd voor een oudergesprek waarin de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind centraal staan. We vinden het ook belangrijk dat ouders elkaar ontmoeten daarom vieren we samen feest of organiseren we ouderbijeenkomsten.

Intakegesprek

Wanneer uw kind start op BSO de Troubadour maken we meteen een afspraak met u voor een intakegesprek. Wanneer u nieuw bent op kindcentrum de Troubadour, vindt dit gesprek plaats met de bouwleider kinderopvang. Bent u al bekend op kindcentrum de Troubadour omdat uw kind al naar het peuterarrangement of kinderdagverblijf ging, dan heeft u het intakegesprek met een medewerker van de BSO.

In het intakegesprek komen er allerlei algemene zaken aan bod. Deze staan ook beschreven in dit pedagogisch werkplan. Daarnaast is het gesprek bedoeld om samen afspraken te maken zodat we de opvang zoveel mogelijk naar behoefte kunnen organiseren

3 maanden evaluatie

Na drie maanden wordt u uitgenodigd voor een evaluatiegesprek

10-minuten gesprek

Jaarlijks bieden we u een tien minuten gesprek aan, waarbij behalve de ouder ook het kind gesprekspartner is. In deze gesprekken wordt de voortgang en de ontwikkeling van uw kind besproken. Daarin vertellen we onze bevindingen rondom uw kind en kan er verdere afstemming plaatsvinden. Bent u tevreden? Heeft uw kind het naar de zin? Deze gesprekken zijn niet verplicht, wel vinden we het prettig om samen even de tijd te nemen om de opvang van uw kind door te spreken.

Dagelijkse communicatie

Dagelijks is er een korte overdracht wanneer u uw kind ophaalt. Soms zijn er weinig bijzonderheden. Soms juist wel. Het is altijd mogelijk om een gesprekje te plannen met de pedagogisch medewerker buiten de ophaaltijden.

Halen en brengen

De kinderen worden in **de schoolweken** na schooltijd opgevangen.

De kinderen van de kleutergroepen worden door de medewerkers van Rovers opgehaald bij de eigen klas. De kinderen uit de hogere groepen nemen hun jas en tas mee en komen zelfstandig naar hun BSO groep.

Tijdens **de vakantieweken** kunt u uw kind zelf brengen tussen 7.30 uur en 9.00 uur.

In de planning en het aanbod van activiteiten wordt ervan uitgegaan dat gestart kan worden vanaf 9.00 uur.

Als uw kind op eigen gelegenheid komt dan moet dit in goed overleg met de pedagogisch medewerker. De afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd in het kind gegevens formulier.

U kunt uw kind weer ophalen vanaf 17.00 uur (school- en vakantieweken).

Het kan zijn dat activiteiten of workshops nog niet zijn afgerond om 17.00 uur of dat de kinderen nog niet terug zijn van een activiteit buiten de locatie, hiervoor vragen we uw begrip.

Als uw kind op eigen gelegenheid naar huis mag, worden hierover schriftelijke afspraken gemaakt die vastgelegd worden in het kind dossier.

De kindcentrumraad (KCR)

Sinds schooljaar 2015-2016 kent Kindcentrum De Troubadour een kindcentrumraad (KCR). In de KCR zijn alle afdelingen binnen het kindcentrum vertegenwoordigd, dus het kinderdagverblijf (KDV), de voor- en naschoolse opvang (BSO), het peuterarrangement (PA) en de basisschool. De Raad is een combinatie van de oude Oudercommissie (kinderopvang) en de Medezeggenschapsraad (basisschool). De KCR kent de volgende bezetting: 2 ouders kinderopvang, 1 personeelslid kinderopvang, 3 ouders van de basisschool en ook 3 personeelsleden basisschool.

Elk schooljaar wordt in de KCR een groot aantal onderwerpen besproken, zoals het formatieplan, de tariefstelling van de kinderopvang, het vakantierooster, de informatiegids, ARBO- aangelegenheden en beleidsstukken zoals het Kindcentrumplan. Voor deze onderwerpen geldt een instemmings- of adviesbevoegdheid. De KCR vergadert 10 keer per schooljaar.

De Ouderavond

Het kindcentrum organiseert één maal per jaar een ouderavond. Soms gebeurt dit op initiatief van de Kindcentrumraad.

Feesten

Elk jaar organiseren we op het kindcentrum een feest waarbij het ontmoeten van andere ouders en kinderen centraal staat. Ook organiseren we weleens wat kleinere ontmoetingsmomenten zoals een nieuwjaarsreceptie.

Ouders kunnen altijd aanwezig zijn bij het verjaardagfeest van hun kind zodat ze zicht krijgen op de groep waarin hun kind verblijft.

De nieuwsbrief

Een keer per maand verschijnt er een nieuwsbrief vanuit het kinderdagverblijf, peuterarrangement en BSO. Deze nieuwsbrief geeft informatie over de kinderopvang van kindcentrum De Troubadour en over Kanteel. U ontvangt deze via Social Schools.

Social Schools

Binnen de basisschool en de BSO maken we gebruik van Social schools. Dit is een app die een snelle en gemakkelijke manier van communiceren mogelijk maakt voor kindcentrum en ouders. In deze omgeving kunnen veilig (afgeschermd, dus niet openbaar) foto's worden gedeeld, zonder dat de AVG dit direct in de weg staat.

Ouderportaal flexkids

Voor een goede administratie wordt binnen Kanteel gebruik gemaakt van flexkids. Ouders hebben toegang tot hun gegevens via het ouderportaal van flexkids. Dit kan via een app of via een device. Het ouderportaal wordt gebruikt om gegevens te wijzigen, facturen in te zien, om ruildagen aan te vragen en om kinderen afwezig te melden. Ook kunnen ouders een opmerking schrijven, zoals bv dat kinderen eerder naar huis mogen of dat een kind door iemand anders opgehaald wordt. De pedagogisch medewerkers zien dit in het systeem waar zij mee werken.

De Centrale Cliëntenraad (CCR)

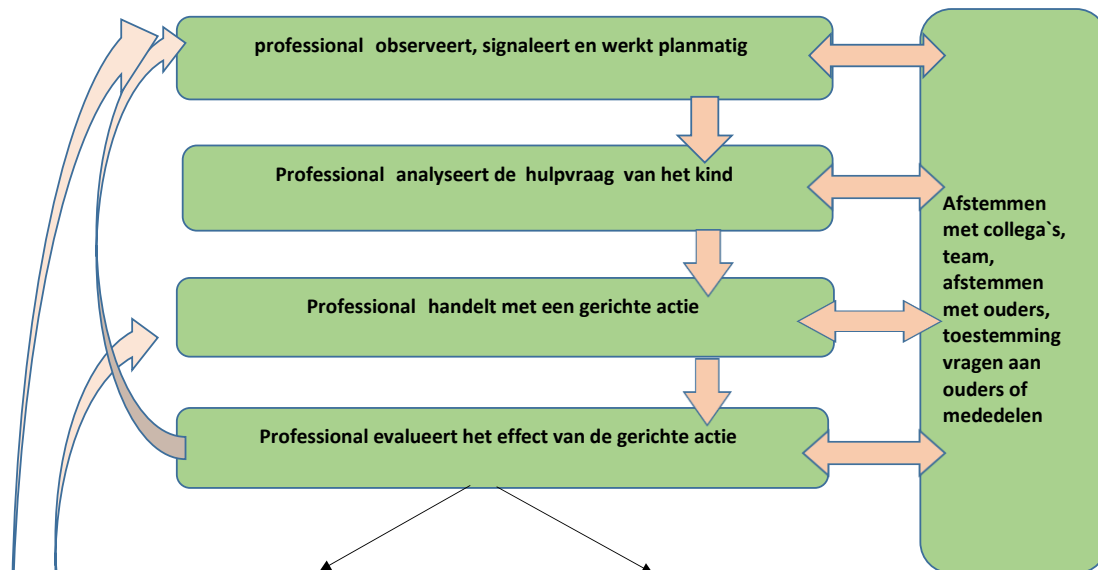
De centrale cliëntenraad van Kanteel Kinderopvang vertegenwoordigt de verschillende ouderraden van de kindercentra van Kanteel. Kanteel Kinderopvang is verplicht om over bepaalde onderwerpen de centrale cliëntenraad te informeren en zijn advies te vragen.

We hebben ook een klachtenprocedure waarmee ouders zowel klachten als tips en verbeterpunten kunnen delen. De locatiemanager kan u hier meer over vertellen, ook kunt u kijken op onze website. Mocht uw klacht niet naar tevredenheid worden afgehandeld dan kunt u altijd contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang (www.klachtenloket-kinderopvang.nl).

Ook op andere manieren gaan wij met ouders in gesprek. Bijvoorbeeld met een brainstormsessie, klanttevredenheidsonderzoek of ouderavond. De mening van iedere ouder telt, dat is ons uitgangspunt.

BASISZORG OP HET KINDCENTRUM

BASISZORG AANGEVULD MET EXTRA ZORG

EXTRA GESPECIALISEERDE ZORG OF EXTERNE ZORG

professional = om-ers BSO. om-er 0-4. leerkracht.

- basiszorg en basishandelingen. altijd doen
- basiszorg aangevuld met extra zorg. toepassen indien nodig
- extra gespecialiseerde zorg of externe zorg. indien nodig